

This Question Paper consists of 29 questions and 6 printed pages + one outline map of India.
આ પ્રશ્નપત્રમાં 29 પ્રશ્નો અને 6 છપાયેલાં પાનાં છે + ભારતનો એક રેખાંકિત નકશો.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

રોલ નંબર

Code No. 60/S/A/G
કોડ નં.

Set -

A

SOCIAL SCIENCE
(સામાજિક વિજ્ઞાન)
(213-G)

Day and Date of Examination
(પરીક્ષાનો વાર અને તારીખ)

Signature of Invigilators
(નિરીક્ષકની સહી)

1. _____

2. _____

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and the total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 For the objective type of questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question i.e. (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
- 4 All the questions including objective type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective type questions.
- 5 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 6 Write your Question Paper code No. **60/S/A/G-A** on the Answer-Book.
- 7 The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

સામાન્ય નિર્દેશ :

- 1 વિદ્યાર્થી તેનો રોલ નંબર પ્રશ્નપત્રના પહેલા પાને લખે.
- 2 પહેલાં પ્રશ્નપત્રને ચકાસી લેવું. પ્રશ્નપત્રમાં આપેલાં કુલ પાનાં અને પ્રશ્નોની સંખ્યા એટલી જ છે જેટલી પ્રથમ પાનાં ઉપર છે તે જોઈ લેવું અને પ્રશ્નો ક્રમવાર છે કે નહીં તે ચકાસી લેવું.
- 3 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના વિકલ્પો દા.ત. (A), (B), (C) અને (D) માંથી જે ઉત્તર લખવો હોય તેને આપેલી ઉત્તર પુસ્તિકામાં લખવો.
- 4 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોની સાથે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર નિર્ધારિત કરેલા સમયમાં આપવા. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે અલગથી સમય નહીં આપવામાં આવે.
- 5 ઉત્તર પુસ્તિકામાં નિર્દેશ કરેલ સ્થાન સિવાય બીજા કોઈ પણ સ્થાને રોલ નંબર તથા અન્ય ચિહ્ન લખવાથી પરીક્ષાર્થીને અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવશે.
- 6 પોતાની ઉત્તર પુસ્તિકા પર પ્રશ્નપત્રની કોડ સંખ્યા **60/S/A/G-A** લખવી.
- 7 પ્રશ્નપત્ર બે ભાષામાં છે. કોઈ પણ શંકા નિર્માણ થાય તો અંગ્રેજી ભાષાંતરને પ્રમાણભૂત ગણવું.

SOCIAL SCIENCE
(સામાજિક વિજ્ઞાન)
(213-G)

Time : 3 Hours]
સમય : 3 કલાક]

[Maximum Marks : 100
[કુલ ગુણ : 100

- Note :** (1) All questions are **compulsory** and carry marks as indicated against each question.
(2) For Multiple Choice Questions **four** options are given. You have to choose right option and indicate it in your answer book.
(3) Attach the map with answer script.
- નોંધ :** (1) બધા પ્રશ્નો અનિવાર્ય છે અને પ્રત્યેક પ્રશ્નની સામે તેના ગુણ દર્શાવ્યા છે.
(2) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે ચાર વિકલ્પ આપવામાં આવ્યા છે. સાચા વિકલ્પને પસંદ કરી તમને આપેલ ઉત્તર પુસ્તિકામાં દર્શાવો.
(3) નકશાને ઉત્તર પુસ્તિકા સાથે જોડી દેવો.

- 1 Hieroglyphics, the ancient script was related to which one of the following civilizations ? 1
(A) Indian (B) Egyptian
(C) Chinese (D) Mesopotamian
નીચેનામાંથી કઈ સંસ્કૃતિ હાઈરોગ્લિફિક લિપિ સાથે સંબંધિત છે ?
(A) ભારતીય (B) ઈજિપ્શીયન
(C) ચાઈનીઝ (D) મેસોપોટેમીઅન
- 2 Which one of the following statements denotes the term 'Socialism' ? 1
(A) Freedom to profess, preach and practise any religion.
(B) Promoting social change to end all forms of inequalities.
(C) Equal treatment without any discrimination.
(D) Complete political freedom and supreme authority.
નીચે આપેલા નિવેદનોમાંથી કયું એક 'સમાજવાદ' સૂચવે છે ?
(A) કોઈ પણ ધર્મનો પ્રચાર, ઉપદેશ અને આચરણ કરવાની સ્વતંત્રતા
(B) તમામ પ્રકારની અસમાનતાઓના અંત માટે સામાજિક પરિવર્તનને પ્રોત્સાહિત કરવું
(C) કોઈ પણ ભેદભાવ વિના સમાન વ્યવહાર
(D) સંપૂર્ણ રાજકીય સ્વતંત્રતા અને સર્વોચ્ચ અધિકાર
- 3 Which one of the following is related to man-made component of environment ? 1
(A) Biosphere (B) Lithosphere
(C) Hydrosphere (D) Agricultural fields
નીચેનામાંથી કયું પર્યાવરણના માનવસર્જિત ઘટક સાથે જોડાયેલું છે ?
(A) જૈવિક આવરણ (B) મૃદાવરણ
(C) જલાવરણ (D) કૃષિક્ષેત્ર

- 4 Identify among the following 'Abiotic' component of environment. 1
 (A) Plants (B) Animals
 (C) Land (D) Humans
 નીચેનામાંથી પર્યાવરણનું અજૈવિક ઘટક ઓળખો.
 (A) છોડવા (B) પ્રાણીઓ
 (C) જમીન (D) માનવી
- 5 Explain any two jewels of Jainism. 1×2=2
 જૈન ધર્મના મુખ્ય બે આધારસ્તંભો જણાવો.
- 6 Explain with examples, any two causes that are responsible for the 2
 loss of bio-diversity.
 જૈવિક વિવિધતાનાં નુકસાન માટે જવાબદાર કોઈ પણ બે કારણો ઉદાહરણો દ્વારા સમજાવો.
- 7 Explain the two provisions that have been made under the 'Cultural 2
 and Educational Rights'.
 સાંસ્કૃતિક અને શૈક્ષણિક અધિકારો અંતર્ગત કોઈ પણ બે જોગવાઈઓ જણાવો.
- 8 Why is illiteracy still considered a major challenge to Indian democracy? Explain. 2
 નિરક્ષરતા ભારતીય લોકશાહીનો મુખ્ય પડકાર શા માટે છે ? સમજાવો.
- 9 Describe the features of 'Arab Civilization' during the medieval period. 1×4=4
 મધ્યયુગ દરમિયાન 'અરબ સભ્યતા'ની વિશેષતા જણાવો.
- 10 Describe the strategies used by the German leaders for the 1×4=4
 unification of Germany.
 જર્મનીના એકીકરણ માટે જર્મન નેતાઓ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલી વ્યૂહરચનાઓનું વર્ણન કરો.
- 11 Describe the innovations and technological changes that took place 2+2=4
 during the 'Industrial Revolution'.
 ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ દરમિયાન થયેલા ટેકનોલોજિકલ પરિવર્તનો અને નવીન શોધખોળોનું વર્ણન કરો.
- 12 Who introduced the 'Permanent Settlement' in Bengal and Bihar in 1793 ? 1+3=4
 Describe any three features of the 'Permanent Settlement'.
 ઈ.સ. 1793માં બંગાળ અને બિહારમાં કોણે સ્થાયી બંદોબસ્ત કરાવેલ ? સ્થાયી બંદોબસ્તની
 કોઈ પણ ત્રણ લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.
- 13 Explain the role of Swami Dayanand Saraswati as a socio-religious reformer. 1×4=4
 સામાજિક-ધાર્મિક સુધારક તરીકે સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતીની ભૂમિકા સમજાવો.
- 14 Why did some Tribal groups revolt against the British ? Explain. 1×4=4
 શા માટે કેટલાંક આદિજાતિ જૂથોએ બ્રિટિશર્સ વિરુદ્ધ વિદ્રોહ કરેલો ? સમજાવો.
- 15 Classify the Deccan Plateau in two parts. Explain three features of each part. 1+3=4
 ડેક્કનનાં ઉચ્ચપ્રદેશનું બે ભાગોમાં વર્ગીકરણ કરી, દરેકની ત્રણ વિશેષતા જણાવો.

- 16 “Indian Agriculture is facing challenges”. Support the statement. 4
ભારતીય કૃષિક્ષેત્ર જે પડકારોનો સામનો કરી રહ્યું છે, તેના અનુસંધાનમાં નિવેદન આપો.
- 17 How are human activities responsible for global warming ? 1×4=4
Explain with examples.
માનવીની પ્રવૃત્તિઓ વૈશ્વિક તાપમાન માટે કેવી રીતે જવાબદાર છે ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- 18 Mention the Directive Principles related to International Peace and Security. 1×4=4
આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતિ અને સલામતી સંબંધિત નિર્દેશિત સિદ્ધાંતોનો ઉલ્લેખ કરો.
- 19 State the main features of the composition of Zila Parishad. 1×4=4
જિલ્લા પરિષદનાં બંધારણની મુખ્ય વિશેષતાઓ જણાવો.
- 20 Explain the discretionary powers of the Governor. 1×4=4
રાજ્યપાલની વિવેકાધીન શક્તિઓનું વર્ણન કરો.
- 21 Explain the ‘Legislative’ and ‘Executive’ functions of Parliament. 2+2=4
સંસદનાં કાયદાકીય અને કારોબારી કાર્યોને સમજાવો.
- 22 How is the ideology of Bhartiya Janta Party different from that of Indian National Congress Party ? Explain with examples. 4
ભારતીય જનતા પાર્ટીની વિચારધારા, ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસથી કેવી રીતે જુદી પડે છે ? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- 23 How are ‘Linguism’ and ‘Extremism’ challenges to national integration ? 2+2=4
Explain with examples.
ભાષાવાદ અને ઉગ્રવાદ રાષ્ટ્રીય એકતા સામે કેવા પડકારો ઊભા કરે છે ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- 24 Describe the main features of the elaborate programme laid down by Gandhiji during the Non-co-operation Movement against the British Government. 1×5=5
બ્રિટિશ સરકાર સામેની ગાંધીજીની અસહકારની ચળવળ દરમિયાનના કાર્યક્રમને વિસ્તારથી સમજાવો.
- 25 Define the term ‘Sex Ratio’. Why is sex ratio unfavourable to women in India ? Explain. 1+4=5
‘લિંગ પ્રમાણ’નો અર્થ આપી, ભારતમાં કેમ લિંગ પ્રમાણ સ્ત્રીઓ માટે પ્રતિકૂળ છે તે સમજાવો.
- 26 Explain the importance of different agencies and institutions that have been contributing to the formulation of Public Opinion. 1×5=5
લોકમત (લોકોના અભિપ્રાયો)ના ઘડતરમાં ફાળો આપતી વિવિધ એજન્સીઓ અને સંસ્થાઓના મહત્વને સમજાવો.
- 27 “There are very wide regional disparities in India”. Support the statement. 1×5=5
“ભારતમાં ખૂબ જ વિશાળ પ્રાદેશિક વિષમતા જોવા મળે છે.” આ વિધાનને સમર્થન આપો.

28 In the given political outline map of India, locate and label the following with appropriate symbols : 4×1=4

- (28.1) Aravalli Mountain range (28.2) Kaveri River
(28.3) The Leading Coffee producing state (28.4) Dudwa Wildlife Sanctuary.

ભારતના રાજકીય રૂપરેખાના નકશામાં નીચેનાને યોગ્ય પ્રતીકો સાથે દર્શાવો અને લખો :

- (28.1) અરવલ્લી પર્વતમાળા (28.2) કાવેરી નદી
(28.3) સૌથી વધુ કોફી ઉત્પન્ન કરતું રાજ્ય (28.4) દુડવા વન્યજીવન અભયારણ્ય

29 Identify the four major sea-ports shown as A, B, C and D on the given 4×1=4

political outline map of India and write their correct names in your answer book.

ભારતના રાજકીય રૂપરેખા દર્શાવતા નકશામાં A, B,

C અને D તરીકે

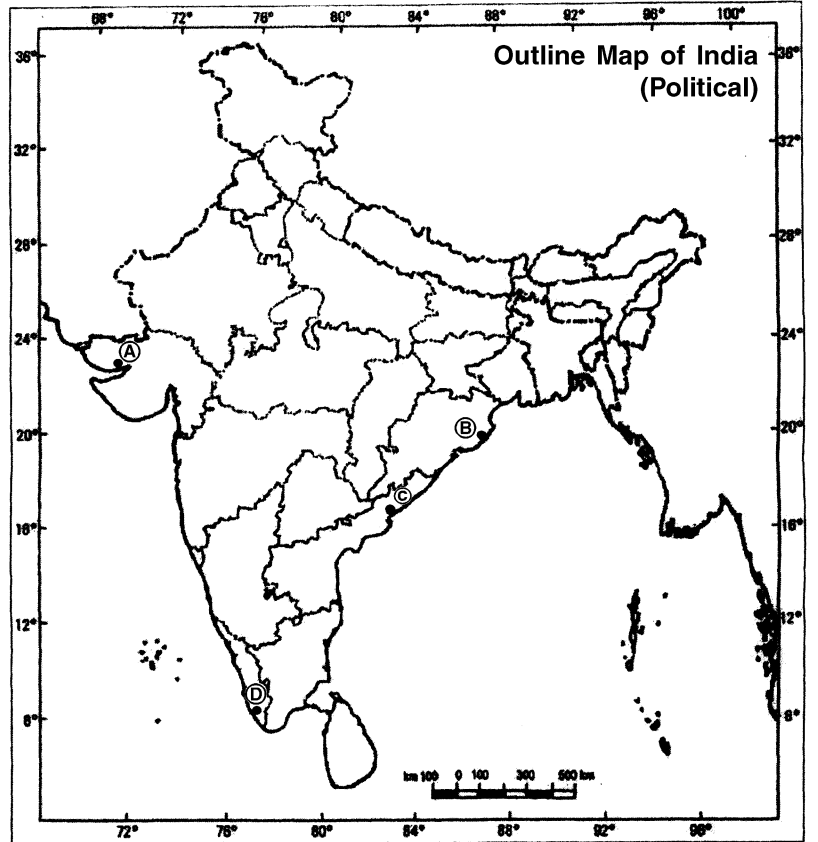
દર્શાવવામાં આવેલા ચાર

મોટા સમુદ્ર બંદરોની

ઓળખ કરો અને

તેનું સાચું નામ તમારી

ઉત્તર પુસ્તિકામાં લખો.

Note : The following questions are for the Visually Impaired Candidates only, in lieu of Q. No. 28 and 29.

(29.1) Name the highest peak of the world and highest peak of Himalayas in India. 1+1=2

(29.2) Name the two major rivers that form deltas in Andhra Pradesh. 1+1=2

(29.3) Name any two major plantation crops. 1+1=2

(29.4) Name the two major sea-ports located in West Bengal. 1+1=2

નોંધ : નીચેના પ્રશ્નો માત્ર દૃષ્ટિબાધિત ઉમેદવારો માટે જ પ્રશ્ન નં. 28 અને 29 ના સ્થાને આપેલ છે.

(29.1) વિશ્વનું સર્વોચ્ચ શિખર અને ભારતના હિમાલયના સર્વોચ્ચ શિખરનું નામ આપો.

(29.2) આંધ્રપ્રદેશની મુખ્ય બે નદીઓનાં નામ આપો, જે મુખત્રિકોણ પ્રદેશ બનાવે છે.

(29.3) મુખ્ય બે વાવેતર (બાગાયત) પાકનાં નામ આપો.

(29.4) પશ્ચિમ બંગાળના મુખ્ય બે સમુદ્ર બંદરોનાં નામ આપો.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Political Map of India

